

Vejledning om præsentation af tobaksvarer, tobakssurrogater samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	2
2	Navngivning.....	2
2.1	Indledning til navngivning	2
2.2	Lovgrundlag	3
2.2.1	Tobaksvarer	3
2.2.2	Tobakssurrogater.....	4
2.2.3	Elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin	5
3	Konkrete eksempler	5
3.1	Omfattet af forbuddet.....	6
4	Anvendelse af billeder/grafisk udtryk	9
5	Spørgsmål	9

1 Indledning

Denne vejledning sigter på at præcisere, hvilke krav der skal overholdes i forbindelse med præsentationen af tobaksvarer, tobakssurrogater samt elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin. Ved præsentationen af produkterne forstås:

- 1) Navngivning
- 2) Anvendelse af billeder på produktet

Der skal gøres opmærksom på, at produkterne er underlagt yderligere krav end beskrevet i denne vejledning. Vejledningen kan således ikke anses som værende udtømmende. Vejledningen berører eksempelvis ikke kravene til sundhedsadvarsler og andre mærkningskrav, som alle produkter skal leve op til.

Vejledningen henvender sig til produkter omfattet både af [lov om tobaksvarer mv.](#) og [lov om elektroniske cigaretter mv.](#)

I Danmark er bestemmelserne i tobaksvaredirektivets artikel 13 (også jf. artikel 20, nr. 4, b, ii) indført i lov om tobaksvarer § 20 og i § 12, stk. 2 i [bekendtgørelse nr. 481 af 18. marts 2021 om kvalitet, mærkning og alderskontrollsystem m.v.](#) af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v., jf. § 8 i lov om elektroniske cigaretter m.v.

I de konkrete eksempler vil der blive henvist til de relevante bestemmelser i den danske lovgivning.

Bestemmelserne om tobakssurrogater er nationale regler, der findes i [bekendtgørelse nr. 462 af 18. marts 2021 om mærkning og sundhedsadvarsler på tobakssurrogater.](#)

Sikkerhedsstyrelsen udfører markedsovervågning på området på vegne af Sundhedsministeriet. Sikkerhedsstyrelsens opgave som markedsovervågningsmyndighed er at sørge for, at de produkter, der markedsføres til forbrugerne i deres præsentation ikke konflikter med reglerne på området.

Sikkerhedsstyrelsen skal ved vurderingen sikre en ensartethed i skønsudøvelsen, uden dog at sætte skøn under regel. Alle vurderinger sker ud fra en konkret og individuel sagsbehandling. Vurderinger foretages ud fra reglernes ordlyd, diverse fortolkningsbidrag og i lyset af det beskyttelseshensyn, der fulgte med indførelsen af reglerne. Og i overensstemmelse med eventuel ny praksis på området.

Når en myndighed tillægges et skøn, er det et grundlæggende forvaltningsretligt krav, at skønnet udøves inden for rammerne herfor. Det vil bl.a. sige, at skønsudøvelsen er konkret, og sker under afvejning af de relevante hensyn, som varetages med bestemmelsen, at der ikke inddrages usaglige hensyn, at afgørelsen er proportional, og at sagen er behørigt oplyst, før afgørelsen træffes.

Intentionen med nærværende vejledning er at sikre, at fabrikanter og importører forud for markedsføring kan indrette sig korrekt.

2 Navngivning

2.1 Indledning til navngivning

I forbindelse med navngivning er der en række forhold, som fabrikanten skal være opmærksom på.

Nærværende afsnit sigter alene på at vejlede fabrikanter og importører m.v. i forbindelse med navngivning af produkterne.

Sikkerhedsstyrelsen (SIK) og Sundhedsstyrelsen (SST) giver i denne vejledning blandt andet konkrete eksempler, inklusiv forklaring, på øvrige ord/vendinger, som SIK og SST har vurderet, ikke overholder bestemmelserne. Listen skal ikke ses som udtømmende, men skal alene ses som en række eksempler. Der vil derfor være ord/vendinger mv., der ikke er i overensstemmelse med lovgivningen, men som ikke fremgår af vejledningen.

2.2 Lovgrundlag

2.2.1 Tobaksvarer

Det følger af § 20, stk. 1 i lov om tobaksvarer, at den, som markedsfører en tobaksvarer her i landet, skal sikre, at enkeltpakninger og eventuel ydre emballage af tobaksvarer ikke indeholder elementer eller træk, som:

- 1) fremmer en tobaksvarer eller opfordrer til brug af den ved at give et fejlagtigt indtryk af produktens karakteristika, virkninger, risici eller emissioner,
- 2) giver indtryk af, at en bestemt tobaksvarer er mindre skadelig end andre eller har til formål at reducere virkningen af bestemte skadelige bestanddele i røgen,
- 3) giver indtryk af, at en bestemt tobaksvarer har vitaliserende, energigivende, helbredende, foryngende, naturlige, økologiske egenskaber eller andre positive formål eller andre positive sundheds- eller livsstilmæssige virkninger,
- 4) henviser til smag, duft, aromastoffer eller andre tilsætningsstoffer eller oplyser, at produktet ikke indeholder sådanne,
- 5) får produktet til at ligne en fødevarer eller et kosmetisk produkt eller
- 6) giver indtryk af, at en bestemt tobaksvarer har en forbedret biologisk nedbrydelighed eller andre miljømæssige fordele.

Det fremgår desuden i § 20, stk. 2 i loven, at en enkeltpakning og en eventuel ydre emballage ikke må mærkes med oplysninger om tobaksvarens indhold af nikotin, tjære og kulilte.

I lovbemærkningernes afsnit [3.6.3](#) uddybes ovenstående med følgende bemærkninger vedr. navngivning/mærkning af emballage. Heraf fremgår det blandt andet, at tobaksvarer eller deres emballage kan vildlede forbrugerne, især unge, ved at give indtryk af, at disse produkter er mindre sundhedsskadelige. Dette er f.eks. tilfældet, hvis visse ord eller features anvendes; såsom »lavt tjæreindhold«, »light«, »ultralight«, »mild«, »naturlig«, »økologisk«, »uden tilsætningsstoffer«, »uden aromastoffer« eller visse navne, billeder og figurer eller andre tegn. Ordet »tynd« er nævnt i tobaksvaredirektivets præambel betragtning nr. 27, og er derfor et fortolkningsbidrag til vurderingen.

Andre vildledende elementer kan omfatte, men er ikke begrænset til, indlagt materiale eller andet medfølgende materiale såsom klistermærker, selvklæbende mærkater, andet påsat materiale, skrabmærker og lommer eller kan være forbundet med selve tobaksvarens form.

Visse former for emballage og tobaksvarer vil også kunne vildlede ved at give indtryk af fordele i form af vægttab, sexappeal, social status, sociale kontakter eller kvaliteter som femininitet, maskulinitet eller elegance.

Tobaksvarers individuelle størrelse og udseende kan være vildledende for forbrugerne, som kan få det indtryk, at produktet er mindre skadeligt. Enkeltpakningerne med tobaksvarer og disses ydre emballage må ikke have trykte kuponer, rabattilbud, henvisninger til gratis uddeling, »to-for-én«-tilbud eller andre lignende tilbud, som kan give forbrugerne indtryk af økonomiske fordele og dermed tilskynde dem til at købe disse tobaksvarer.

Lovbemærkningerne til lov om tobaksvarer tager kun konkret stilling til ganske få ord/vendinger, som ikke må anvendes i forbindelse med navngivningen/mærkningen af tobaksvarer. Hvorvidt øvrige ord/vendinger, vil være omfattet af forbuddet, vil således være en konkret og individuel vurdering, hvor der dog kan tages udgangspunkt i informationerne og de konkrete eksempler i denne vejledning.

2.2.2 Tobakssurrogater

Det fremgår af § 22 c i lov om tobaksvarer mv. (og lovbemærkningerne hertil), at sundhedsministeren fastsætter regler om mærkning af og emballage på tobakssurrogater, herunder regler om forbud mod at benytte elementer eller træk i mærkningen, der kan give et fejlagtigt billede af produkternes formål, anvendelse eller virkninger.

Reglerne er fastsat i [bekendtgørelse om mærkning og sundhedsadvarsler på tobakssurrogater](#). De relevante bestemmelser for denne vejledning er bekendtgørelsens §§ 3 og 4. Det fremgår heraf, at den, der markedsfører et tobakssurrogat her i landet, skal sikre, at hver enkeltpakning og en eventuel ydre emballage ikke indeholder elementer eller træk, som

- 1) opfordrer til brug eller giver et fejlagtigt indtryk af produkternes karakteristika, virkninger, risici eller emissioner,
- 2) giver indtryk af, at et bestemt tobakssurrogat er mindre skadeligt end andre produkter,
- 3) giver indtryk af, at et bestemt tobakssurrogat har vitaliserende, energigivende, helbredende, foryngende, naturlige, økologiske egenskaber eller har andre positive formål eller andre positive sundheds- eller livsstilmæssige virkninger,
- 4) får produktet til at ligne en fødevarer eller et kosmetisk produkt eller
- 5) giver indtryk af, at et bestemt tobakssurrogat har en forbedret biologisk nedbrydelighed eller andre miljømæssige fordele.

Det fremgår desuden af § 3, stk. 2 i bekendtgørelsen, at de elementer og træk, der er forbudte i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1-5, omfatter, men er ikke begrænset til, tekst, symboler, navne, varemærker, figurer eller andre tegn.

Bestemmelserne omkring tobakssurrogater blev indført med lov om ændring af [lov om forbud mod tobaksreklame m.v.](#), [lov om tobaksvarer m.v.](#), [lov om elektroniske cigaretter m.v.](#) og [forskellige andre love](#) i december 2020 med ikrafttrædelse den 1. juli 2021 med en overgangordning frem til 1. april 2022. I bemærkningerne til [lovforslagets](#) afsnit 2.7 samt § 2, nr. 12 vedrørende disse bestemmelser, fremgår det, at tobakssurrogater skal reguleres på linje med tobaksvarer (med undtagelse af forslaget om standardiserede pakker og regulering af smagsstoffer). I forhold til vurdering af produktpræsentationen, er det derfor i udgangspunktet den samme vurdering, der lægges til grund, som for tobaksvarer.

Af lovbemærkningerne fremgår det specifikt, ligesom det er tilfældet for tobaksvarer, at betegnelsen 'light' eller 'mild' vil give en forbruger indtryk af, at tobakssurrogater er mindre skadelige end andre produkter med nikotin.

Hver enkeltpakning og en eventuel ydre emballage af tobakssurrogater må ikke indeholde eller på anden vis have tilknyttet kuponer, der tilbyder rabatter, gratis uddeling, "to for en"-tilbud eller andre salgsfremmende foranstaltninger.

2.2.3 Elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin

Det følger af § 8 i lov om elektroniske cigaretter (og lovbemærkningerne hertil), at sundhedsministeren fastsætter regler om mærkning af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin, herunder regler om forbud mod at benytte elementer eller træk i mærkningen, der kan give et fejlagtigt billede af produkternes formål, anvendelse eller virkninger.

Reglerne er fastsat i bekendtgørelse om kvalitet, mærkning og alderskontrol mv. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere mv. Den relevante bestemmelse for denne vejledning er bekendtgørelsens § 12, stk. 2. Det fremgår heraf, at hver enkeltpakning og eventuel ydre emballage af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med nikotin ikke må indeholde træk som:

- 1) giver indtryk af, at en bestemt elektronisk cigaret er mindre skadelig end andre elektroniske cigaretter eller har til formål at reducere virkningen af bestemte skadelige bestanddele i dampen eller har vitaliserende, energigivende, helbredende, foryngende, naturlige, økologiske egenskaber eller andre positive sundheds- eller livsstilmæssige virkninger,
- 2) får den elektroniske cigaret eller genopfyldningsbeholder med nikotin til at ligne en fødevarer eller et kosmetisk produkt,
- 3) giver indtryk af, at en bestemt elektronisk cigaret eller genopfyldningsbeholder med nikotin har en forbedret biologisk nedbrydelighed eller andre miljømæssige fordele, eller
- 4) giver indtryk af økonomiske fordele ved at indeholde trykte kuponer, der tilbyder rabatter, gratis uddeling, to-for-én-tilbud eller andre lignende tilbud.

Det fremgår desuden af § 12, stk. 3 i bekendtgørelsen, at de elementer og træk, der er forbudte i henhold til stk. 2, nr. 1-4, kan omfatte, men er ikke begrænset til, tekst, symboler, navne, varemærker, figurer eller andre tegn.

[Lovbemærkningerne](#) til lov om elektroniske cigaretter m.v. tager ikke på samme måde stilling til konkrete ord og vendinger, som lovforslaget nævnt under ovenstående afsnit omkring tobaksvarer. Dog er det de samme momenter, der skal lægges til grund for vurderingen. Tobaksvaredirektivets artikel 20, nr. 4, b, ii fastsætter, at med undtagelse af artikel 13, stk. 1, litra a og c (oplysninger om nikotinindhold og aromastoffer), så gælder de samme regler som for tobaksvarer i relation til elementer eller træk, som efter artikel 13. Der kan derfor lægges den samme vurdering til grund for skønnet.

Det vil altid være en konkret og individuel vurdering, hvorvidt en produktpræsentation er omfattet af forbuddet.

3 Konkrete eksempler

Der henvises i dette afsnit, hvis ikke andet er angivet, til de nationale regler.

Listen skal ikke ses som udtømmende, men skal alene ses som en række eksempler. Om et konkret ord/vending er omfattet af forbuddet i reglerne, vil i sidste ende afhænge af en konkret og individuel vurdering foretaget af Sikkerhedsstyrelsen, hvor de nævnte elementer ovenfor vil blive inddraget. I særlige tilfælde, hvis vurderingen kræver det, så retter Sikkerhedsstyrelsen henvendelse til Sundhedsstyrelsen med henblik på bidrag til vurderingen.

Der skelnes ikke mellem, hvorvidt ordet/vendingen er på dansk eller et øvrigt sprog. Man kan således ikke omgå forbuddet ved at anvende et andet sprog end dansk.

3.1 Omfattet af forbuddet

<i>Henvisning til smag, duft aromastof eller øvrige tilsætningsstoffer (§ 20, stk. 1, nr. 4 i lov om tobaksvarer)</i>	
Ord / vending	Uddybende forklaring
Citrus	Henviser til en smag/duft/aromastof
Mint	Henviser til en smag/duft/aromastof
Tropical	Henviser til en smag/duft/aromastof
Laktrits	Her bruges det svenske ord for lakrids, dette ændrer ikke ved vurderingen af, at der er tale om en henvisning til en smag/duft/aromastof
Frosted	Frosted kan på amerikansk betyde <i>med glasur</i> , og der kan henvises til en smag/duft/aromastof Navnet kan ligeledes være omfattet af forbud mod henvisning til en frisk/kølig smag/duft/aromastof, idet Frosted også kan betyde <i>covered with frost</i> .
Winter	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
Blizzard	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
Ice	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
Polar	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
Arctic	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
Breeze	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
Cold	Henviser til en frisk/kølig smag/duft/aromastof
<i>Positivt og fejlagtigt indtryk (§ 20, stk. 1, nr. 1 og 3 i lov om tobaksvarer, § 3, stk. 1, nr. 1 og 2 i bekendtgørelse om mærkning og sundhedsadvarsler på tobakssurrogater og § 12, stk. 2, nr. 1 i bekendtgørelse om kvalitet, mærkning og alderskontrollsystem m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere m.v.)</i>	
Passion	Kan give et positivt og fejlagtigt indtryk, men kan ligeledes være omfattet forbud mod henvisning til en smag, duft, aromastof eller øvrigt tilsætningsstof efter tobaksvareloven
Golden	Navnet kan give et positivt og fejlagtigt indtryk. Navnet anses for at være en graduering, der giver indtryk af, at produktet har bedre egenskaber end

	andre lignende produkter. Endvidere kan navnet give indtryk af, at produktet er mere elegant end andre lignende produkter.
Cool	Navnet kan give et positivt og fejlagtigt indtryk, da det kan opfattes som 'hip' eller 'smart'. Navnet kan ligeledes være omfattet af forbud mod henvisning til en frisk/kølig smag/duft/aromastof efter tobaksvareloven
Royal	Navnet kan give et positivt og fejlagtigt indtryk, idet det kan give udtryk for social status eller elegance
Fresh	Kan give et positivt og fejlagtigt indtryk af en opkvikkende effekt. Navnet kan ligeledes være omfattet af forbud mod henvisning til en frisk/kølig smag/duft/aromastof efter tobaksvareloven
Party	Navnet kan give et positivt og fejlagtigt indtryk, idet det kan referere til en livsstilmæssig virkning
Glamour	Navnet kan give et positivt og fejlagtigt indtryk, idet det kan give udtryk for elegance og livsstil
Stretch	Navnet kan give et fejlagtigt og positiverende indtryk af produktets virkning, idet det kan give udtryk for at produktet har en effekt, som varer længere end tilsvarende produkter
Chill	Navnet kan give et fejlagtigt og positiverende indtryk af produktets virkning, idet det kan give udtryk for en afslappende effekt
Rush	Navnet kan give et fejlagtigt og positiverende indtryk af produktets virkning, idet det kan give udtryk for en berusende effekt
White	Navnet kan give et positivt indtryk af produktets virkning, idet det kan give udtryk for, at produktet er mindre skadeligt for tænderne
Baby	Navnet kan give et fejlagtigt indtryk af produktets karakteristika, men kan ligeledes være omfattet af forbud mod henvisninger, der kan give udtryk for, at produktet er mere uskyldigt og mindre skadeligt end øvrige produkter
Cutie	Navnet kan give et fejlagtigt indtryk af produktets karakteristika men kan ligeledes være omfattet af forbud mod henvisninger, der kan give udtryk for, at produktet er mere uskyldigt og mindre skadeligt end øvrige produkter
Magic	Navnet kan give et positivt og fejlagtigt indtryk
Navne som direkte eller indirekte henviser til eventyr m. fl.	Disse navne kan give et fejlagtigt og positiverende indtryk af et produkts karakteristika, idet de ved at henviser til eventyr kan give indtryk af, at der er tale om et mere børnevenligt produkt
Ord / vendinger direkte nævnt i lovbemærkninger og tobaksvaredirektivet	

Kan give indtryk af at tobaksvaren er mindre sundhedsskadelig	
Lavt tjæreindhold	
Light	
Ultralight	
Mild	
Naturlig	
Økologisk	
Uden tilsætningsstoffer	
Uden aromastoffer	
Tynd	
Henvi sning til indhold af nikotin, tjære eller kulilte (§ 20, stk. 2, i lov om tobaksvarer)	
Stærk	Dette kan opfattes som en styrkeindikering og er derfor i konflikt med de i § 20 stk. 2 nævnte elementer
Strong	Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Extra strong	Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Stark	Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Medium	Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Extra	Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Extreme	Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Lit	Tolkes som forkortelse af 'light'. Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Ult/ULT	Tolkes som forkortelse af 'ultralight'. Alle angivelser, uagtet sprog, som må antages at henvise til tobaksvarens indhold af de i § 20 stk. 2 nævnte elementer, er omfattet af forbuddet
Alle øvrige ord/vendinger som kan indikere indhold af nikotin, tjære eller kulilte (se også under "Ord/vendinger direkte nævnt i lovbemærkningerne")	
Alternativ stavning / slang / forkortelser – men omfattet af forbuddet	
MEL OH!	MEL OH! Er ikke i sig selv et ord, men kan opfattes som en henvisning til tobaksvarens indhold som enten en smag af melon eller mellow (mild). Det må derfor antages at vendingen er omfattet af

	forbud mod henvisning til en smag, duft, aromastof eller øvrigt tilsætningsstof efter tobaksvareloven eller forbud mod at angive en styrkeindikator
EUCA	Kan opfattes som eukalyptus og derfor omfattet af forbud mod henvisning til en smag/duft/aromastof eller øvrigt tilsætningsstof efter tobaksvareloven
LIQ+	Kan opfattes som en henvisning til lakrids (liquorice) derfor omfattet af forbud mod henvisning til en smag/duft/aromastof eller øvrigt tilsætningsstof efter tobaksvareloven
LMO	Kan opfattes som en henvisning til citron (lemon), derfor omfattet af forbud mod henvisning til en smag/duft/aromastof eller øvrigt tilsætningsstof efter tobaksvareloven

4 Anvendelse af billeder/grafisk udtryk

For så vidt angår anvendelse af billeder og grafiske præsentationer, gælder de samme betragtninger som henvist til i ovenstående afsnit vedrørende navngivningen af tobaksvarer. Ovenstående betyder konkret, at produktet eksempelvis ikke må være påført billeder af fødevarer, herunder heller ikke frugt eller slik, idet der her både kan gives indtryk af at produktet er sundt (for så vidt angår frugt) eller der kan henvises til en bestemt smag/duft. Produktet må heller ikke være påført illustrationer, der kan give indtryk af produktets styrke, af maskulinitet/femininitet mv. Det nævnte kan ikke ses som udtømmende, men skal alene ses som eksempler. Om billedet/det grafiske udtryk er omfattet af forbuddet i reglerne, vil i sidste ende afhænge af en konkret og individuel vurdering foretaget af Sikkerhedsstyrelsen, hvor de nævnte elementer oven for vil blive inddraget.

5 Spørgsmål

Har du spørgsmål til præsentationen af tobaksvarer, tobakssurrogater, elektroniske cigaretter eller genopfyldningsbeholdere med nikotin, er du velkommen til at rette henvendelse til:

Sikkerhedsstyrelsen
 Esbjerg Brygge 30
 6700 Esbjerg
 Mail: sik@sik.dk